

Statnett

1. halvår 2019

Innhold

3	Kort fortalt
4	Nøkkeltall og alternative resultatmål
5	Helse, miljø og sikkerhet (HMS)
6	Drift- og markedsinformasjon
7	Samfunnsansvar
8	Investeringer og prosjekter
10	Økonomiske resultater
12	Risikostyring og internkontroll
13	Fremtidsutsikter
14	Finansiell rapportering

Kort fortalt

Statnett er systemansvarlig nettselskap i det norske kraftsystemet. Som systemansvarlig har Statnett ansvaret for den operative styringen av det samlede kraftsystemet og koordineringen av all kraftproduksjon. Som netteier har Statnett ansvaret for utvikling, drift og vedlikehold av transmisjonsnettet på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Statnetts samfunnsoppdrag er å sikre kraftforsyningen, bidra til verdiskaping i samfunnet og legge til rette for videre elektrifisering av Norge.

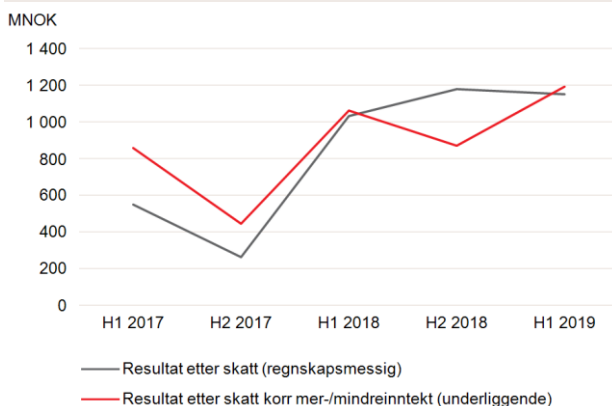
Driftsituasjonen har vært tilfredsstillende gjennom hele perioden med en stabil system- og anleggsdrift. Det har samtidig vært en rekke planlagte driftstanser blant annet på grunn av prosjektene Vestre korridor og Snilldal - Surna.

Statnett har vurdert kraftsituasjonen som normal gjennom hele 1. halvår 2019. Ved inngangen til halvåret viste den hydrologiske balansen et underskudd på 17 TWh i Norge. Gjennom 1. halvår 2019 ble det registrert nedbør over normalen og milde temperaturer, noe som styrket den hydrologiske balansen slik at underskuddet var 6 TWh ved utgangen av 1. halvår.

Total norsk kraftproduksjon og -forbruk førte til en netto import på 2 TWh, mens tilsvarende periode i 2018 hadde netto eksport på 3 TWh. Handelskapasitetene har vært lavere enn normalt for perioden, og skyldes både langvarige feil og planlagte driftstanser både på norsk og utenlandsk side. Kapasitetsreduksjonene har periodevis medført store prisforskjeller mot utlandet.

Statnett-konsernets underliggende resultat etter skatt i 1. halvår 2019 var 1 194 millioner kroner (1 063 millioner kroner). Regnskapsmessig resultat etter skatt

Resultat etter skatt

for konsernet ble 1 152 millioner kroner i 1. halvår 2019 (1 033 millioner kroner). Statnetts merinntektsaldo ble redusert med 53 millioner kroner inklusive renter i 1. halvår (se note 2).

Økningen i underliggende resultat skyldes i hovedsak høyere tillatt inntekt i 2019 primært som følge av økt aktivitet og derved økt anleggsmasse i konsernet. Økning i regnskapsmessig resultat skyldes økte tariffinntekter, dette motvirkes noe av økte systemdriftskostnader og økning i lønns- og personalkostnader som følge av høyere aktivitet i konsernet.

Andre viktige hovedpunkter

- Prosjektet Vestre korridor har idriftsatt flere ledningsstrekker og med dette er forsynings-sikkerheten styrket.
- Ny 420 kV kraftledning Snilldal - Surna er ferdig. Kraftledningen er en del av prosjektet Namsos - Surna. Sistnevnte strekning legger til rette for Europas største samlede landbaserte vindanlegg.
- NordLink er i slutfase og all sjøkabelinstallasjon forventes avsluttet i 3. kvartal i år. Kabelen skal være i prøvedrift fra slutten av 2020.
- North Sea Link (NSL) er inne i andre leggesesong og bygging av strømretteranlegg i Kvilldal og Blyth i UK pågår. Kabelen skal settes i drift i 2021.
- Kraftbransjens felles datahub (Elhub) for behandling av målerverdier fra strømkundene, ble satt i drift i februar. Med dette har kraftbransjen tatt et stort skritt mot en fulldigitalisert bransje.
- Reservekraftverket på Tjeldbergodden er solgt til Turkish Electromechanics Industries Co, et tyrkisk heleid statsselskap.
- Statnett og Svenska kraftnät fattet investeringsbeslutning om implementering av ny nordisk balanseringsmodell (NBM) i juni. Behovet skyldes at kraftsystemet i større grad preges av mindre regulerbar strømproduksjon samtidig som overføringskapasiteten mellom Norden og omliggende områder øker.
- Statnett har i 1. halvår startet opp ett samarbeid med Cognite AS som ledd i konsernets satsning på digitalisering og effektivisering av kjerneprosesser.
- I 2018 avsluttet Statnett et vellykket effektivitetsprogram der målsetning var 15 prosent effektivitetsforbedring i perioden 2013 til 2018. Selskapet etablerer nå et nytt program for å bidra til fortsatt positiv effektivitetsutvikling frem mot 2022.

Nøkkeltall og alternative resultatmål*

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	1. halvår		År
	2019	2018	2018
Regnskapsmessig resultat			
Driftsinntekter	4 764	4 472	9 138
Avskrivning og amortisering ¹⁾	-1 118	-929	-1 941
Driftsresultat	1 729	1 559	3 120
Periodens resultat	1 152	1 033	2 213
Justeringer			
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (-/+) før skatt	53	39	-362
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (-/+) etter skatt	41	30	-279
Akkumulert mer-/mindreinntekt (-/+)	-6	342	-59
Underliggende resultat (justert for endring i mer-/mindreinntekt) ²⁾			
Underliggende driftsresultat	1 782	1 598	2 758
Underliggende årsresultat	1 194	1 063	1 934
Hovedtall balanse			
Investeringer (tilgang anlegg under utførelse inkludert byggelånsrenter)	4 288	4 593	10 711
Egenkapital justert for mer-/mindreinntekt etter skatt	16 804	15 078	16 149
Totalkapital	72 765	63 477	70 281
Sysselsatt kapital ³⁾	57 617	51 448	55 507
Egenkapitalprosent etter skatt, justert for mer- /mindreinntekt ⁴⁾	23,1 %	23,8 %	23,0 %
Operasjonelle nøkkeltall			
Antall årsverk	1 460	1 436	1 461
Sykefravær %	2,8 %	3,5 %	3,2 %
Fraværsskader, egne ansatte	3	4	5
Fraværsskader, inkludert leverandører/entreprenører	15	17	33

¹⁾ Avskrivninger, amortisering og nedskrivning oppgitt i totalresultatregnskap redusert for nedskrivninger oppgitt i note 4 anlegg under utførelse

²⁾ Underliggende resultat er basert på regulert tillatt inntekt, mens regnskapsmessig resultat vil variere avhengig av fastsatte tariffene og flaskehalsinntekter. Forskjellen benevnes som mer- eller mindreinntekt (se note 2).

³⁾ Sysselsatt kapital = Varige driftsmidler + Anlegg under utførelse + Kunde- og andre kortsiktige fordringer - Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

⁴⁾ Egenkapitalprosent etter skatt, justert for mer- /mindreinntekt = Egenkapital justert for mer-/mindreinntekt / totalkapital

* For å få en bedre forståelse for Statnetts underliggende resultat presenteres en del alternative resultatmål. Alternative resultatmål er i ESMA's retningslinjer definert som et finansielt måltall for historiske eller fremtidige økonomiske resultater, til forskjell fra et økonomisk måltall som er spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering. Statnetts alternative resultatmål er justert for mer-/mindreinntekt, og er i tillegg til tall fra IFRS-regnskapet. Akkumulert mer-/mindreinntekt inneholder i tillegg til årlige mer-/mindreinntekter også tillagte renter og korrigeringer fra tidligere år.

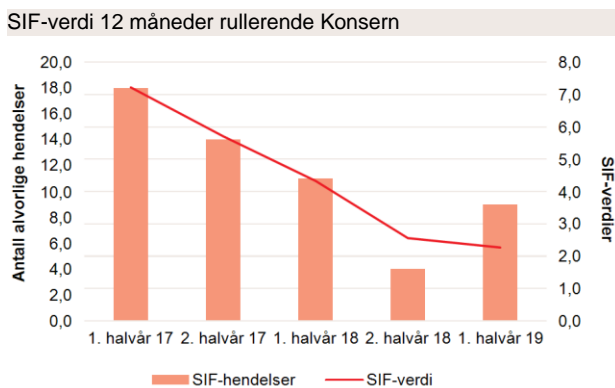
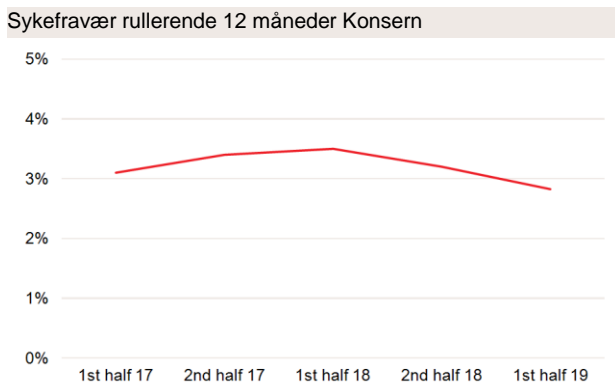
I tillegg vises utviklingen i utvalgte finansielle og operasjonelle nøkkeltall som benyttes av ledelsen for oppfølging av resultatmål over tid.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Statnett har en nullvisjon for ulykker og et mål om å bli blant de ledende transmisjonsnettoperatørene (TSOene) innen HMS i Europa.

I første halvår av 2019 var HMS-arbeidet i Statnett rettet mot implementering av tiltak fra tidligere strategiske initiativ. Initiativene *K4* og *Sikkerprogrammet* har vært endringsprosesser med positive effekter for både HMS-kultur, og etterlevelse av Statnetts ansvar som byggherre. Videre ble det i første halvår igangsatt forbedringsinitiativer som retter seg mot det arbeidsgiveransvaret Statnett har for vedlikehold og kontroll av sikkerhetskritisk arbeidsutstyr, dokumentasjon av opplæring og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer. En av hovedoppgavene innen HMS fremover vil være å videreutvikle HMS-systematikken og få alle identifiserte forbedringer godt innarbeidet i operative enheter internt.

Konsernets samlede sykefravær (12 måneder rullerende) var 2,8 prosent for 1. halvår 2019. Sykefraværet er lavt i forhold til sammenliknbare

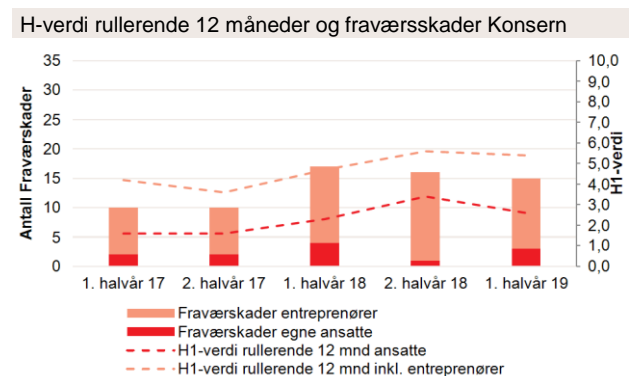
¹ Antall alvorlige (røde hendelser innen personskade, nestenulykker, ytre miljø og farlige forhold innen elsikkerhet og arbeid i høyden per million arbeidede timer.

virksomheter og det arbeides målrettet med å holde sykefraværet nede.

Statnett måler HMS-resultater med både reaktive og proaktive HMS-indikatorer. Alvorlig hendelsesfrekvens (SIF¹ – serious incident frequency) ble tatt i bruk for konsernet i 2017 og har vist signifikant reduksjon de siste årene. Sikkerhetsklime er en proaktiv indikator som ble iverksatt høsten 2017. Siste måling av sikkerhetsklime i 2018 viste en positiv trend. Første halvår 2019 har Statnett konkretisert flere nye proaktive HMS-indikatorer, deriblant en granskningsindikator som skal fortelle oss hvor gode Statnett er på å granske og lære av alvorlige hendelser. Bruk av indikatorer bidrar til en god forståelse av status for HMS og gir støtte i arbeidet med å iverksette riktige HMS-tiltak i selskapet.

I Statnetts målkort finnes i dag mål for HMS-indikatorene H1², H2³ og SIF. Statnett har som målsetting å oppnå 15 prosent langsiktig nedgang for disse indikatorene. Resultatene viser omtrent 50 prosent nedgang i SIF-verdien de siste 12 månedene, mens H1-verdien har ligget tilnærmet stabilt i den samme perioden. H2-verdien har en positiv trend og mer enn 10 prosent nedgang for perioden.

Sett under ett er Statnett fornøyd med de forbedrede resultatene i første halvår. Det er vanskelig å måle effekten av igangsatte tiltak på kort sikt, men Statnett tror at videre satsing på HMS-systematikken og gode implementeringsprosesser i operative enheter vil bidra til å forbedre resultatene over tid ytterligere.

² Fraværsskadefrekvens, antall fraværsskader per million arbeidede timer

³ Skadefrekvens, antall skader med og uten fravær fra jobb per million arbeidede timer

Drifts- og markedsinformasjon

Statnett har vurdert kraftsituasjonen som normal gjennom hele 1. halvår 2019. Ved inngangen til halvåret viste den hydrologiske balansen et underskudd på ca. 17 TWh i Norge (ref. NVE, periode 1982-2010). Dette underskuddet skyldes både et underskudd i snø, grunn- og markvann på 9 TWh og et underskudd i vannmagasinene på 8 TWh. Gjennom 1. halvår 2019 ble det registrert nedbør tilsvarende 67,5 TWh, noe som var 6,3 TWh mer enn normalt. I tillegg til at halvåret var nedbørsrikt, ble første halvåret 2019 også mildt.

Ved inngangen til 1. halvår var magasinutfyllingen 62,5 prosent, 5,9 prosentpoeng under medianen (fra måleserien 1999-2018). Ved utgangen av halvåret var magasinutfyllingen 68,1 prosent, 5,9 prosentpoeng over medianen. Den hydrologiske balansen styrket seg med 11 TWh gjennom første halvår, og viste et underskudd på omtrent 6 TWh ved utgangen av halvåret.

Total norsk kraftproduksjon og -forbruk var henholdsvis 66 TWh og 68 TWh i 1. halvår 2019. Dette ga en netto import på omtrent 2 TWh. Tilsvarende periode i 2018 hadde netto eksport på 3 TWh.

Handelskapasitetene har vært lavere enn normalt for perioden, og skyldes både langvarige feil og planlagte driftsstanser. I tillegg har importkapasiteten fra Sverige til NO1 i lange perioder vært redusert grunnet intern

flaskehals i Sverige. Kapasitetsreduksjonene har periodevis medført store prisforskjeller mot utlandet.

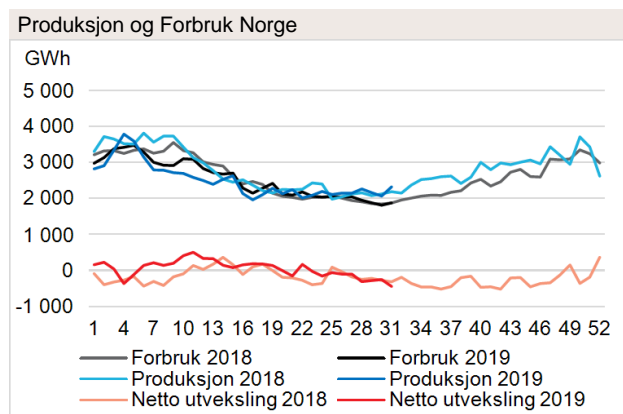
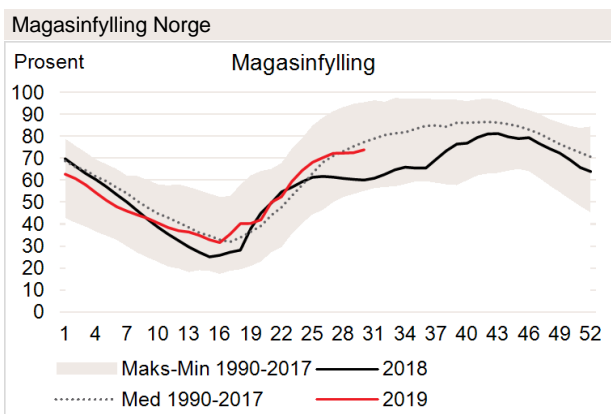
Det har vært mange planlagte driftsstanser, spesielt i siste del av perioden, blant annet på grunn av prosjektene Vestre korridor og Snilldal - Surna. Prosjekt Vestre korridor nådde en ny milepæl i april med sammenhengende forbindelse på 420 kV mellom Sauda og Kristiansand.

I Finnmark er det igjen utfordringer med stort kraftoverskudd og lav kapasitet i nettet, blant annet grunnet mye installert vindkraft. Dette gjelder spesielt ved utkoblinger, og medfører både spesialregulering og redusert driftssikkerhet, i tillegg til at importkapasiteten fra Russland måtte reduseres til null.

10. januar falt Kobbelv - Ofoten ut grunnet mastehavari som følge av snøskred. Dette medførte redusert forsyningssikkerhet nord for Ofoten, reduserte handelskapasiteter og høye kostnader for spesialregulering. Linjen ble koblet inn 29. januar.

NorNed var utilgjengelig fra 13. til 27. februar på grunn av feil på en gjennomføring i Fedå og 29. mars til 20. mai på grunn av filterfeil i Eemshaven.

SK4 var utilgjengelig fra 6. februar til 6. mars på grunn av kabelfeil på dansk side.

		2019	1. halvår 2019	1. halvår 2018	2018
Ikke-levert energi (ILE)	Enhet: MWh	Ambisjonsnivå: 1250	263	43	49
Frekvensavvik	Enhet: Minutter	Ambisjonsnivå: 10 000	7 287	5 178	11 471

Samfunnsansvar

Statnett tar sosiale og miljømessige hensyn under utvikling, drift og vedlikehold av transmisjonsnettet. Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål og forventningene til statlig eide selskaper. I tillegg øker stadig forventningene til selskaper om å ta et større samfunnsansvar, eksempelvis som følge av rapporten fra FNs naturpanel (IPBES⁴) fra mai 2019 om konsekvensene av menneskers påvirkning på naturmangfold.

For å møte forventninger og bidra til tillit og aksept for arbeidet i Statnett, har selskapet i 2019 gjennomført konkrete tiltak innen blant annet miljø- og klimaarbeid, innovative løsninger og arbeidstakerrettigheter. Det er også ansatt en dedikert person innen samfunnsansvar i konsernet.

Statnett styrker miljø- og klimaarbeidet

Klimaendringer og tap av biologisk mangfold er to globale utfordringer som utgjør bakteppet for Statnetts miljø- og klimaarbeid. Statnett planlegger og legger til rette for framtidens kraftsystem hvor andelen fornybar energi øker og elektrisitet brukes i nye sektorer og løsninger. Samtidig forbedres konsernets egen miljø- og klimapåvirkning kontinuerlig. På nyåret 2019 publiserte Statnett en miljø- og klimastrategi, som prioriterer tiltak innen reduksjon av egne klimagassutslipp, bevaring av naturmangfold og landskapsverdier. Strategien finnes på Statnetts nettsider.

Statnett har i 2019 forbedret rutiner for å unngå sårbare naturområder og igangsatt kartlegging av svartlistede arter på våre anlegg. Statnett har etablert et konsernmål om å redusere klimagassutslipp fra egen virksomhet, innkjøp og tjenester med 25 prosent i løpet av 2025, sammenlignet med 2020. Arbeidet med å forbedre rapporteringen og sette tydeligere miljø- og klimakrav til leverandører ble påbegynt i 2018 og er videreført.

Felles front mot arbeidslivskriminalitet

Statnett setter et anstendig arbeidsliv høyt. Gjennom varslingskanaler og kontroller er det avdekket flere tilfeller av alvorlig arbeidslivskriminalitet i leverandørkjeden til Statnett. For å bekjempe ulovlig og uetisk praksis i arbeidslivet gjennomfører Statnett flere tiltak.

I mars 2019 samlet Statnett et utvalg av sine største leverandører i en felles innsats mot arbeidslivskriminalitet. Alle parter stilte seg bak Statnetts forventninger, som omfatter bla.at det settes krav til grundig oppfølging av underleverandører og gode

varslingskanaler. Forventningene til leverandører og entreprenører kan lastes ned på Statnetts hjemmesider. I tillegg utvikler Statnett sinemetoder og kontroller, og reviderer kontraktene for å se om kravene skal skjerpes.

Smarte løsninger gjør Statnett mer effektiv

Utvikling og bruk av smarte løsninger innen teknologi og samarbeidsformer er en sentral del av Statnetts mål om å utvikle et fremtidsrettet kraftsystem. I 2019 er det blant annet startet opp et program for å effektivisere anleggsforvaltningen og nettplanleggingen blant annet gjennom digitalisering.

Smartere anleggsforvaltning skal effektivisere arbeidet med å planlegge og gjennomføre vedlikehold og fornyelser og legge til rette for bedre utnyttelse av anleggene. Gjennom en risikobasert, helhetlig og pålitelighetsstyrt tilnærming skal vi utvikle "riktige tiltak til riktig tid". Dette krever økt kunnskap om anleggenes tilstand, kostnad og hvilken sårbarhet anlegget representerer i systemdriften. Vi legger opp til en gradvis utvikling og effektivisering slik at vi høster gevinster og erfaringer underveis. Statnett jobber aktivt med FoU og har et sterkt samarbeid med eksterne kompetansemiljøer i Norge og resten av Europa. Digitale løsninger og kontinuerlig kunnskapsproduksjon er to av satsningsområdene. Kartlegging og implementering av beste tilgjengelige kunnskap er viktig for å jobbe effektivt med miljø- og klima, et eksempel på dette er prosjektet *GRAN – Grønnere naturinngrep og reduksjon av klimagassutslipp i anleggsarbeid*.

Statnett rapporterer årlig på samfunnsansvar etter den internasjonale standarden Global Reporting Initiative (GRI). Rapportering på GRI tilfredsstiller krav i regnskapsloven om rapportering av samfunnsansvar. For nærmere redegjørelse av samfunnsansvar henvises til Statnetts årsrapport for 2018.

⁴ The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services

Investeringer og prosjekter

Investeringer

I 1. halvår 2019 investerte Statnett totalt 4 288 millioner kroner, sammenlignet med 6 259 millioner kroner i tilsvarende periode i 2018. Dette inkluderer idriftsatte nettprosjekter, prosjekter under utførelse, IKT og øvrige investeringer, samt kjøp av nettanlegg fra andre netteiere. Forventet investeringsnivå for 2019 er på omlag 11 milliarder kroner. De største prosjektene er vist i tabellen på neste side.

Viktige hendelser prosjekter

Idriftsatte større investeringsprosjekter

- *Vestre korridor*: 420kV Saurdal – Ertsmyra idriftsatt og med det gjennomgående 420kV i hele Vestre korridor, fra Kristiansand i sør, til Saurdal i nord. Det er i tillegg idriftsatt delstrekningene 420kV Honna – Arendal, 420kV Fjotland – Honna og 300kV Solhom – Fjotland.
- *Bjerkreim transformatorstasjon*: Stasjonen er idriftsatt og prosjektet ferdigstilt i juli.
- *Røldal reinvestering stasjon*: Stasjonen er idriftsatt og prosjektet ferdigstilt.
- *Namsos – Åfjord og Snilldal – Surna*: 420 kV kraftledningen mellom Surnadal og Snillfjord er idriftsatt som del av første byggetrinn av prosjektet Namsos – Surna. Namsos – Surna bygges for å legge til rette for Europas største samlede landbaserte vindkraftanlegg (1000 MW), øke nord-sør kapasiteten og styrking av den regionale forsyningssikkerheten.

Pågående større investeringsprosjekter

- *Balsfjord – Skaidi*: Prosjektet er over 60% ferdigstilt.
- *NSL (kabel til England)*: Andre leggesesong for den undersjøiske strømkabelen mellom Norge og

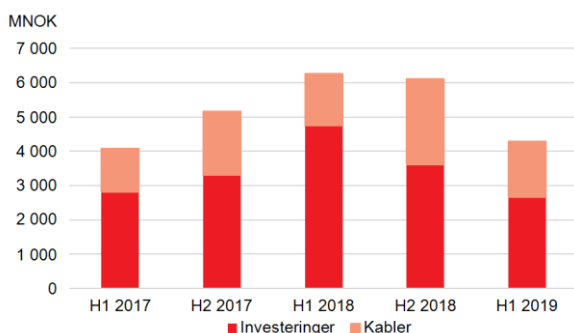
Storbritannia er i gang. Byggearbeidene for strømretteranlegg i Kvilldal og Blyth i UK pågår. Kabelen skal settes i drift i 2021.

- *NordLink (kabel til Tyskland)*: Legging av den undersjøiske strømkabelen mellom Norge og Tyskland er i slutfase og all sjøkabelinstallasjon forventes avsluttet i 3. kvartal 2019. I tillegg er landkabelinstallasjon i Tyskland påbegynt. Det er startet testing av strømretteranlegg på Ertsmyra som forventes ferdigstilt i 2019. Kabelen skal være i prøvedrift fra slutten av 2020.
- *Lyse – Fagrafjell ledning og stasjon*: Endelig konsesjon fra hhv. OED og NVE ventes høsten 2019.
- *Nettplan - Stor-Oslo*:
  - Sogn – Ulven kabelanlegg: Det er fattet investeringsbeslutning i mai
  - Røykås, transformator: Det er fattet beslutning om oppstart av gjennomføring, og konsesjon ble mottatt i mars
- *Stasjonsinvesteringer under gjennomføring*: Det er fattet investeringsbeslutning for Rød kontroll- og apparatanlegg. I tillegg er det fattet beslutning om oppstart for SVC anlegg for Rød, Verdal og Sylling stasjoner, Mauranger økt transformering, Marka reinvestering 300 kV og Skien havneterminal nytt lager.
- *Nordisk balanseringsmodell*: Utvikling og implementering av ny nordisk balanseringsmodell (NBM), ble besluttet i Statnetts styre i juni.

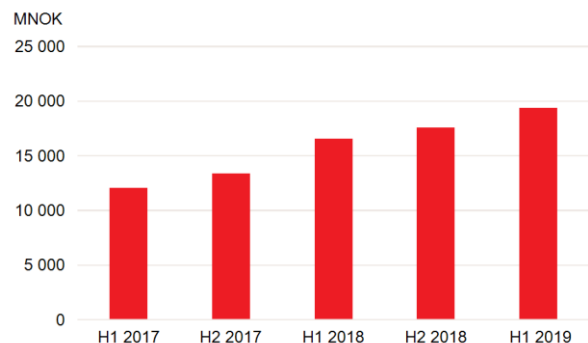
Prosjekter under utvikling

- Konsesjonssøknad sendt for Aurland – Sogndal oppgradering 420 kV og Rød kontroll- og apparatanlegg.

Investeringer Statnett Konsern

Utvikling i anlegg under utførelse

		2019	1. halvår 2019	1.halvår 2018	2018
Ferdigstilt kraftledning	Enhet Km	Ambisjonsnivå 158	76	103	225
Idriftsatte bryterfelt	Enhet Antall	Ambisjonsnivå 97	30	24	67

Oversikt over større investeringsprosjekter

Se www.statnett.no for ytterligere informasjon om prosjektene.

Prosjekt	Region	Forventet investering
Idriftsatte prosjekter		
Bjerkreim, ny transformatorstasjon	Sør	
Elhub		
Under gjennomføring		
Vestre korridor, spenningsoppgradering	Sør	MNOK 6 600 - 6 800
Balsfjord - Skaidi, 420 kV-kraftledning	Nord	MNOK 4 000 - 4 500
Namsos - Åfjord og Snilldal - Surna, 420 kV-ledning ¹⁾	Midt	MNOK 2 700 - 2 780
Smestad - Sogn kabelforbindelse og Smestad transformatorstasjon	Øst	MNOK 1 250 - 1 390
Nedre Røssåga - Namsos, spenningsoppgradering	Nord	MNOK 900 - 1 000
Sogn, transformatorstasjon reinvestering	Øst	MNOK 545 - 580
Syilling, reinvestering	Øst	MNOK 450 - 490
Mellomlandsforbindelser, under gjennomføring		
Kabel til England (NSL) ²⁾		MEUR 750 - 1 000
Kabel til Tyskland (NordLink) ²⁾		MEUR 750 - 1 000
Mottatt endelig konsesjon		
Åfjord - Snilldal, 420 kV kraftledning og kabelanlegg	Midt	MNOK 1 900 - 2 700
Salten, ny stasjonsløsning	Nord	MNOK 520 - 620
Aura/Viklandet - Surna, spenningsoppgradering	Midt	MNOK 500 - 700
Hamang, transformatorstasjon	Øst	MNOK 480 - 700
Under planlegging og konsesjonsbehandling		
Lyse - Fagrafjell, ledning og stasjon	Sør	MNOK 1 800 - 2 100
Sogn - Ulven, kabelforbindelse	Øst	MNOK 1 240 - 1 430
Haugalandet nettfosterkning	Vest	MNOK 1 150 - 1 350
Aurland - Sogndal, spenningsoppgradering	Vest	MNOK 900 - 1 050
Rød kontroll- og apparatanlegg	Øst	MNOK 590 - 680
Karmøy reinvestering / ny stasjon	Vest	MNOK 530 - 640

¹⁾ Estimateret omfatter ikke delstrekningen Åfjord - Snilldal som også har mottatt endelig konsesjon.

²⁾ Statnetts andel. Investering hovedsakelig i Euro og tilsvarer et spenn på 7-9 mrd. NOK per prosjekt. Avtaler med partnere i Tyskland og England er i Euro.

Beløpene i tabellen viser et forventet intervall for kostnader ved prosjektet. Totalkostnad for idriftsatte prosjekt publiseres når prosjektene er avsluttet.

Prosjekter under gjennomføring viser alle kostnader i løpende valuta, øvrige prosjekter vises i 2019-valuta, ekskl. byggelånsrente og valutausikkerhet

Økonomiske resultater

Driftsinntekter

I 1. halvår 2019 var konsernets samlede regnskapsmessige driftsinntekter 4 764 millioner kroner (4 472 millioner kroner). Driftsinntekter fra regulert virksomhet var 4 490 millioner kroner (4 240 millioner kroner), mens andre driftsinntekter var 274 millioner kroner (232 millioner kroner).

- Tariffinntekter fra fastledd har økt som følge av endret tariffsats for forbrukskunder basert på en økningen i tillatt inntekt. Dette motvirkes delvis av reduserte tariffinntekter fra energiledd på grunn av høyere import som gir lavere produksjon, og derved lavere marginaltapssatser.
- Flaskehalsinntekter er lavere sammenliknet med samme periode i fjor. Flaskehalsinntekter internt i Norge og mot Sverige har vært på et normalnivå. Lavere flaskehalsinntekter på NorNed skyldes små prisforskjeller, reduserte kapasiteter og perioder med utkobling.

Konsernets driftsinntekter er i hovedsak regulert av at NVE setter en grense for tillatt inntekt. Tillatt inntekt var 4 543 millioner kroner i 1. halvår 2019 (4 276 millioner kroner). Økt tillatt inntekt skyldes økt aktivitet, økte driftskostnader og høyere avskrivninger sammenliknet med fjoråret.

Dersom de regnskapsmessige inntektene fra nettvirksomheten avviker fra tillatt inntekt oppstår det en mer-eller mindreinntekt.

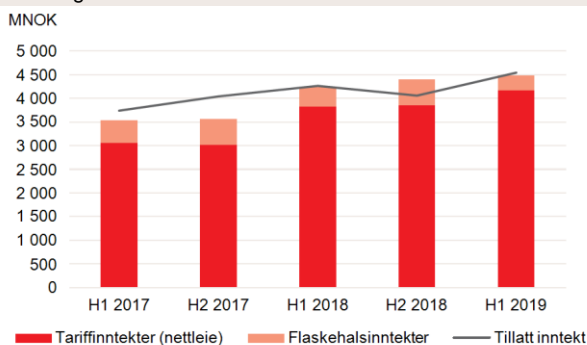
I 1. halvår 2019 hadde Statnett en mindreinntekt (se note 2) på 53 millioner kroner (36 millioner kroner), eksklusive renter. Ved utgangen av 1. halvår 2019 var akkumulert merinntektssaldo inkludert renter -6 millioner kroner. Mer-/mindreinntekten er ikke balanseført.

Driftskostnader

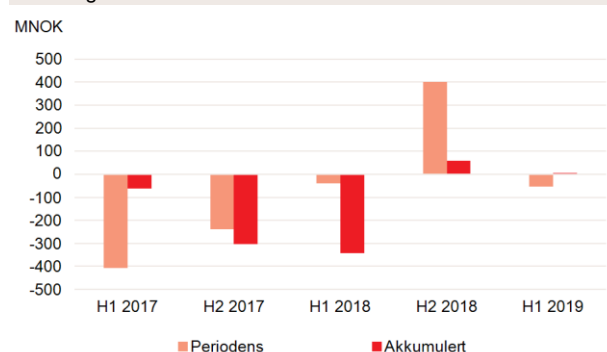
Konsernets driftskostnader i 1. halvår 2019 ble totalt 3 036 millioner kroner (2 913 millioner kroner).

- Totale lønns og personalkostnader er høyere som følge av økt bemanning og generell lønnsøkning. Dette motvirkes noe av økt netto timessalg til investeringsprosjektene.
- Reduserte kostnader til systemtjenester skyldes i hovedsak reduserte kostnader knyttet til tertiærreserver og transittkostnader og motvirkes delvis av økte kostnader knyttet til primærreserver og netto balanse- og effektkraft.
- Overføringstapet er stabilt sammenliknet med samme periode i fjor.
- Totale av- og nedskrivninger er høyere som følge av økt anleggsmasse og enkelte nedskrivninger av anlegg.
- Reduksjon i andre driftskostnader henger sammen med effektivitetsprogrammet og har blant annet gitt lavere kostnader knyttet til materialer og underentreprenører, samt konsulenttjenester.

Utvikling driftsinntekter

Utvikling mer-/mindreinntekt

Driftskostnader

	1. halvår		År
	2019	2018	2018
Systemtjenester	254	275	541
Overføringstap	458	466	1 033
Lønns- og personalkostnader	519	498	973
Avskrivning, amortisering og nedskrivning	1 152	950	1 980
Andre driftskostnader	652	724	1 491
Sum driftskostnader	3 036	2 913	6 018

Resultat

Driftsresultatet for konsernet i 1. halvår 2019 ble 1 729 millioner kroner (1 559 millioner kroner).

Netto finansposter for konsernet ble -250 millioner kroner (-230 millioner kroner).

- Økte netto finanskostnader skyldes i hovedsak høyere rentekostnader som følge av økt lånesaldo i tillegg til reduserte renteinntekter knyttet til lavere gjennomsnittlig rentenivå på innskudd.
- Økningen i netto finanskostnader motvirkes noe av positiv verdiendring på derivater, økte finansinntekter på verdipapirer og redusert agiokostnad.
- Netto finansposter inkluderer inntekt fra tilknyttede selskaper som i 1. halvår 2019 ga inntekter på 12 millioner kroner (11 millioner kroner).

I 1. halvår ble resultat etter skatt for konsernet 1 152 millioner kroner (1 033 millioner kroner). Korrigert for endring i ikke balanseført mer-/mindre inntekt, var underliggende resultat etter skatt 1 194 millioner kroner (1 063 millioner kroner). Økning i underliggende resultat skyldes i hovedsak høyere tillatt inntekt i 2019 som følge av økt aktivitet i konsernet.

Kontantstrøm

Netto kontantstrøm for perioden var 491 millioner kroner (1 287 millioner kroner).

- Den operasjonelle virksomheten i konsernet ga en akkumulert kontantstrøm ved utgangen av 1. halvår på 2 433 millioner kroner (1 852 millioner kroner).
- Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter utgjorde -3 129 millioner kroner (-2 988 millioner kroner).

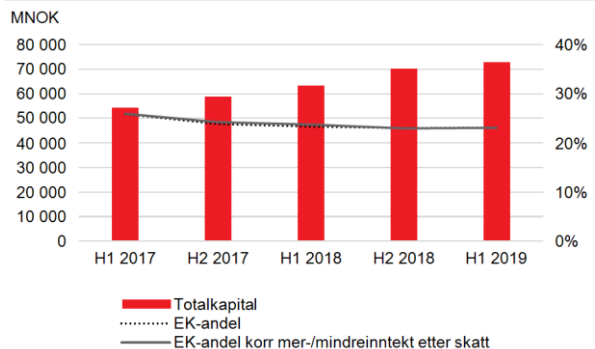
- Totalt ble det nedbetalt lån med 2 359 millioner kroner, og det ble tatt opp nye lån på 2 250 millioner kroner.
- Ved utgangen av 1. halvår var konsernets beholdning av betalingsmidler og markedsbaserte verdipapirer 3 523 millioner kroner (3 994 millioner kroner).
- De totale ubenyttede trekkrettighetene utgjør 10 100 millioner for konsernet.

Balanse

Konsernet hadde ved utgangen av 1. halvår en total kapital på 72 765 millioner kroner (63 477 millioner kroner).

- Rentebærende gjeld utgjorde 46 764 millioner kroner (41 641 millioner kroner), og inkluderer sikkerhetsstillelser under CSA på 3 719 millioner kroner (2 040 millioner kroner). Markedsverdien av balanseførte rente- og valutabytteavtaler (verdisikringer) knyttet til rentebærende gjeld utgjorde 4 139 millioner kroner. Rentebærende gjeld, korrigert for sistnevnte, utgjorde 42 625 millioner kroner.

Utvikling i balanseverdi og egenkapitalandel

Risikostyring og internkontroll

Statnett forvalter en kritisk infrastruktur og har en risikostyring som reflekterer dette. Statnetts risikostyring dekker hele virksomheten, inkludert strategiske, markedsmessige, operasjonelle og finansielle forhold. Helhetlig risikostyring skal sikre at risikoer innenfor HMS, forsyning av elektrisk kraft, økonomi og omdømme holdes på et akseptabelt nivå.

Helse, miljø og sikkerhet

Det er registrert jevn nedgang i frekvensen for alvorlige hendelser (SIF), med omtrent 50 prosent reduksjon de siste 12 mnd. Frekvens for skader med fravær er stabil og det arbeides derfor med tiltak for å sikre reduksjon innen personskader. Det er på bakgrunn av dette vurdert at risikonivået innen personsikkerhet og arbeidsmiljø er noe over ønsket nivå.

Klima

I første halvår 2019 har det blitt fokusert på hvordan strømforsyningen kan sikres i en fremtid med større endringer og variasjoner i klimaet. FoU-prosjektet ICEBOX bidrar til at Statnett er i gang med å opparbeide seg forbedrede data for oppbygging av is på kraftledningene. Videre har arbeidet med å utvikle våre leverandører i en klimavennlig retning fortsatt, blant annet gjennom å stille krav til fossilfrie anleggsplasser i flere prosjekter. Målet er å kunne bidra til en etter hvert utslippfri anleggsektor.

Drifts- og forsyningssikkerhet

Det forventes sikker og effektiv drift i kommende periode. Enkelte geografiske områder vurderes imidlertid fortsatt som særlig sårbare. Dette gjelder spesielt forsyningen til noen av de største byene, herunder Bergen, Stavanger og Oslo. De viktigste tiltakene i denne sammenheng er god og tilpasset drift og riktig vedlikehold av anleggsmassen. Viktige tiltak som vil gi effekt på lengre sikt er Statnetts investeringsprosjekter. Værrelaterte hendelser, terror mot fysiske anlegg og angrep/hacking på driftskontrollsystemer er andre hendelser som utgjør en risiko for forsyningssikkerheten. Risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplaner og -øvelser og digital sikkerhet er her sentrale tiltak.

Økonomi og finans

Statnetts inntekter er avhengig av demonstrert kostnadseffektivitet, der NVE blant annet bruker en analyse der kostnadseffektiviteten til europeiske TSOer sammenlignes. Statnetts målsetting er å være blant de mest effektive TSOer i Europa. Gjennom 15 prosent programmet forbedret Statnett sin effektivitet med 15 prosent gjennom perioden 2013-2018.

Statnett er i oppstartsfasen for et nytt program som skal videreføre effektivitetsarbeidet frem mot 2022 og har i

første halvår gjennomført organisatoriske og prosessmessige endringer som legger til rette for økt effektivitet.

Statnetts økonomi påvirkes også av betingelser og krav som settes for nettbransjen, og fremtidig utvikling i reguleringen av nettselskaper er viktig. Statnett er avhengig av internasjonale lånemarkeder i finansieringen av dagens omfattende utbyggingsportefølje.

Digitale muligheter og sikkerhet

Statnett skal utvikle et kraftsystem som er rustet for fremtiden. Samtidig skal selskapet ivareta en sikker strømforsyning og en nettkapasitet som er tilgjengelig. Det er derfor stor innsats på digitale systemer for smart nettplanlegging og anleggsforvaltning. Det samme gjelder effektive og mer automatiserte markeds- og systemløsninger. Her må muligheter balanseres med et helhetlig risikobilde, inkludert digital sikkerhet.

For å sikre Statnetts samfunnsoppdrag mot et trussel- og sårbarhetsbilde i stadig endring har Statnett iverksatt et kontinuerlig og systematisk arbeid med informasjonssikkerhet. Her er selskapet også avhengige av et tett samarbeid med nasjonale myndigheter og andre aktører i kraftbransjen.

Fremtidsutsikter

Statnetts langsiktige strategi er å bygge et smartere nett. Dette legger til rette for økt fornybar kraftproduksjon, ny kraftintensiv næringsvirksomhet og elektrifisering for å kutte CO₂-utslipp. Utviklingen det siste året bekrefter at denne strategien er riktig og viktig. Statnett ser klare tegn til en mer ambisiøs klimapolitikk både i Norge og ellers i Europa. Dette vil forsterke behovet for et sterkere og smartere nett.

Klima- og miljøpolitikk blir viktigere, og utslippsfri energi blir billigere

Den siste rapporten fra FNs klimapanel (IPCC⁵) viser at 2 grader oppvarming gir vesentlig større konsekvenser enn 1,5 grader og mer alvorlige konsekvenser enn tidligere antatt. I tillegg viser rapporten fra FNs Naturpanel hvordan biologisk mangfold begrenses raskt av menneskelig aktivitet, blant annet endringer i bruk av arealer og forurensning. Global oppvarming vil i økende grad forsterke utfordringene for dyre- og plantelivet.

Inntrykket fra rapportene til Klimapanelet og Naturpanelet har blitt forsterket av ekstreme vær fenomener, inkludert nye varmere rekorder. Selskapet ser økende krav om raskere og mer omfattende utslippskutt. Flere europeiske land har erklært klimakrise, og de fleste EU-land støtter nå et mål om klimanøytralitet innen 2050.

Teknologiutviklingen går raskt, og fornybar energi blir stadig billigere. Ny vindkraft er nå lønnsom uten subsidier i Norge og Sverige, og kostnadene ventes å falle ytterligere i årene fremover. Når utslippsreduksjoner blir viktigere samtidig som klimatiltakene blir billigere, er det grunn til å vente raskere omstilling av energisystemet.

Norge kan bli et fullelektrisk samfunn

Selv om Norge er et av verdens mest elektrifiserte land, kommer fortsatt ca. halvparten av energien samfunnet bruker fra fossile kilder.

Elektrisitet er en av de mest effektive energibærerne, og elektrifisering av energiforbruket vil innebære store reduksjoner i klimagassutslipp. I Norge er det stort potensial for videre elektrifisering, særlig innen transport og industri. Elektrifiseringen stimuleres både av en målrettet klimapolitikk, av god tilgang på kraft og av at batterier og hydrogenløsninger raskt blir billigere og bedre.

Når stadig flere samfunnsoppgaver skal løses med elektrisitet øker kravene til kraftsystemet. Selskapet

forventer at forbruket øker med 10 prosent allerede til 2025. Medregnet alle prosjekter med endelig investerings-beslutning vil Norge ha en årlig vindkraftproduksjon på omlag 15 TWh i 2021/22. Dette gir et godt grunnlag for videre elektrifisering.

Med pågående og gjennomført nettutvikling legger Statnett til rette for den elektriske fremtiden. Statnett bygger kraftlinjer og transformatorstasjoner over hele landet, i tillegg til forbindelser til Storbritannia og Tyskland.

Vi har de siste par årene sett en sterk økning i antall tilknytningssaker samtidig som det er behov for å trappe opp fornyelser i eksisterende stasjoner. Med økt fokus på elektrifisering av stadig flere sektorer kombinert med innfasing av ny fornybar kraftproduksjon, forventes denne trenden å fortsette. For å håndtere veksten kombinert med behov for fornyelser, vil det være behov for en gradvis forsterkning og fornyelse av dagens transmisjonsnett. Slike tiltak gjør det mulig å ta imot betydelige mengder ny fornybar produksjon og økt forbruk samtidig som forsyningssikkerheten ivaretas. Smart anleggsforvaltning, introduksjon av nye system- og markeds løsninger og en fortsatt satsing på effektivisering i byggefasen, bidrar til at vi kan håndtere den elektriske fremtiden og skape verdier på en kostnadseffektiv måte. Langsiktig prognose for nettinvesteringene frem mot 2040 inngår i Nettutviklingsplanen 2019, som publiseres 1.oktober.

Fremtidens systemdrift designes nå

Som systemansvarlig skal Statnett sikre momentan balanse mellom produksjon og forbruk i det norske kraftsystemet. Siden Norden er ett synkronområde, må de nordiske TSOene samarbeide tett om balanseringsoppgaven.

Dagens manuelle drifts rutiner er ikke tilpasset framtidens kraftsystem med mer variabel produksjon og raskere endringer i flyt. For å møte disse utfordringene, har de nordiske TSOene utarbeidet *Veikart for nordisk balanseringsmodell*. Veikartet legger grunnlaget for videreutvikling av systemdriften. Det er tilpasset en fremtid hvor operatørene må kunne ta flere og raskere beslutninger, håndtere en raskt voksende mengde data og sørge for sikker og effektiv drift.

Digitalisering er en forutsetning for å realisere målet om et effektivt, smart og sikkert kraftsystem. Bedre kunnskap om situasjonen i kraftsystemet og om tilstanden til enkeltkomponenter gjør det mulig å ta bedre og mer koordinerte beslutninger.

⁵ The Intergovernmental Panel on Climate Change

Totalresultat

(Beløp i mill. kr)	Note	1. halvår		År
		2019	2018	2018
Driftsinntekter				
Driftsinntekter regulert virksomhet	2	4 490	4 240	8 651
Andre driftsinntekter		274	232	488
Sum driftsinntekter		4 764	4 472	9 138
Driftskostnader				
Systemtjenester		254	275	541
Overføringstap		458	466	1 033
Lønns- og personalkostnader		519	498	973
Avskrivning, amortisering og nedskrivning	5	1 152	950	1 980
Andre driftskostnader		652	724	1 491
Sum driftskostnader		3 036	2 913	6 018
Driftsresultat		1 729	1 559	3 120
Finansinntekter		29	80	59
Finanskostnader		279	309	478
Netto finansinntekter/-kostnader		-250	-230	-419
Resultat før skattekostnad		1 479	1 329	2 701
Skattekostnad		326	297	488
Periodens resultat		1 152	1 033	2 213
Øvrige resultatelementer				
Endringer i virkelig verdi for finansielle instrumenter		-	-1	-1
Endringer i virkelig verdi for kontantstrømsikringsreserve		-68	81	267
Skatteeffekt		15	-19	-62
Øvrige resultatelementer som resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		-53	62	204
Endringer i estimatavvik på pensjonsforpliktelser		-	-	79
Skatteeffekt		-	-	-20
Øvrige resultatelementer som ikke resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		-	-	59
Sum øvrige resultatelementer		-53	62	262
Totalresultat		1 099	1 094	2 475

Balanse

(Beløp i mill. kr)	Note	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Eiendeler				
Anleggsmidler				
Utsatt skattefordel		53	9	51
Immaterielle eiendeler		988	433	1 054
Varige driftsmidler	5	42 673	37 553	40 948
Anlegg under utførelse	4	19 366	16 549	17 581
Investeringer i felleskontrollert og tilknyttet selskap		102	91	111
Pensjonsmidler		-	2	-
Andre finansielle anleggsmidler	3	4 337	2 782	3 863
Sum anleggsmidler		67 518	57 420	63 608
Omløpsmidler				
Kunde- og andre kortsiktige fordringer	3	1 724	1 771	2 630
Markedsbaserte verdipapirer	3	1 077	1 388	1 794
Eiendeler holdt for salg		-	293	293
Betalingsmidler	3	2 447	2 606	1 956
Sum omløpsmidler		5 247	6 058	6 673
Sum eiendeler		72 765	63 477	70 281
Egenkapital og gjeld				
Egenkapital				
Innskuddskapital		5 950	5 950	5 950
Opptjent annen egenkapital		10 859	8 865	10 244
Sum egenkapital		16 809	14 815	16 194
Langsiktig gjeld				
Utsatt skatt		2 232	1 471	1 926
Pensjonsforpliktelser		293	375	313
Andre forpliktelser		514	595	455
Langsiktig rentebærende gjeld	3, 5	40 733	38 173	40 388
Sum langsiktig gjeld		43 773	40 613	43 082
Kortsiktig gjeld				
Kortsiktig rentebærende gjeld	3, 5	6 031	3 469	5 349
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	3	6 146	4 425	5 653
Betalbar skatt		7	156	3
Sum kortsiktig gjeld		12 184	8 049	11 005
Sum egenkapital og gjeld		72 765	63 477	70 281

Endringer i egenkapital

<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Sum egenkapital	Opptjent annen egenkapital	Øvrige poster	Innskuddskapital
01.01.2018	14 011	8 332	-271	5 950
Årets resultat	2 213	2 213	-	-
Øvrige resultatelementer	262	59	204	-
Vedtatt utbytte	-326	-326	-	-
Implementeringseffekt IFRS 15	35	35	-	-
31.12.2018	16 194	10 312	-68	5 950
01.01.2018	14 011	8 332	-271	5 950
Periodens resultat	1 033	1 033	-	-
Øvrige resultatelementer	62	-	62	-
Vedtatt utbytte	-326	-326	-	-
Implementeringseffekt IFRS 15	35	35	-	-
30.6.2018	14 815	9 075	-210	5 950
01.01.2019	16 194	10 312	-68	5 950
Periodens resultat	1 152	1 152	-	-
Øvrige resultatelementer	-53	-	-53	-
Vedtatt utbytte	-484	-484	-	-
30.6.2019	16 809	10 980	-121	5 950

Kontantstrøm

(Beløp i mill. kr)	Note	1. halvår		År
		2019	2018	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad		1 479	1 329	2 701
Tap/gevinst(-) ved salg av anleggsmidler		-71	-9	-2
Avskrivning, amortisering og nedskrivning		1 152	950	1 980
Netto betalte skatter		-2	15	20
Resultatførte renter		250	203	422
Mottatte renter		6	8	17
Betalte renter, eksklusiv byggelånsrenter		-315	-224	-499
Endring i kundefordringer/leverandørgjeld		402	-165	-610
Endring i andre tidsavgrensingsposter		-468	-255	-46
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		2 433	1 852	3 983
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		372	52	75
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler, andre immaterielle eiendeler og anlegg under utførelse	4	-3 341	-2 914	-8 175
Utbetalte byggelånsrenter	4	-184	-135	-312
Endring i investering i felleskontrollerte, tilknyttede og andre selskaper		4	-	-6
Endring i langsiktige lånefordringer	3	7	-	17
Mottatt utbytte		13	9	9
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-3 129	-2 988	-8 392
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger ved opptak av ny rentebærende gjeld	3	2 250	6 990	9 862
Utbetalinger ved nedbetaling av rentebærende gjeld	3	-2 359	-3 289	-4 355
Endring i sikkerhetsstillelser under CSA (Credit Support Annex)		600	-986	569
Innbetalinger ved salg av markedsbaserte verdipapirer	3	796	316	372
Utbetalinger ved kjøp av markedsbaserte verdipapirer	3	-100	-608	-1 076
Utbetalinger av utbytte		-	-	-326
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		1 187	2 423	5 046
Netto kontantstrøm for perioden		491	1 287	637
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		1 956	1 319	1 319
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		2 447	2 606	1 956

Utvalgte noter

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) og fortolkninger fastsatt av International Accounting Standards Board (IASB) herunder IAS 34. Delårsregnskapet inneholder ikke alle tilleggsopplysninger som kreves i årsregnskapet, og bør derfor leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Delårsregnskapet er urevidert.

Regnskapsprinsippene som er anvendt for delårsregnskapet, er konsistent med de regnskapsprinsippene som ble anvendt i årsregnskapet for 2018.

Konsernet har tatt i bruk én ny IFRS-standard fra 1. januar 2019:

IFRS 16 Leieavtaler

Statnett er leietager i leieavtaler som kvalifiserer for innregning etter IFRS 16 Leieavtaler. Ved første gangs balanseføring av slike leieavtaler innregnes leieforpliktelse til neddiskontert verdi av faste og kvalifiserende variable kontantstrømmer under kontraktens leieperiode. Kontantstrømmer knyttet til forventede avbruddsgebyrer, utøvelse av kjøpsopsjoner og restverdigarantier inkluderes dersom relevant. Der inngåtte leieavtaler inkluderer opsjoner til å forlenge eller si opp leieavtalen, fastsettes leieperioden etter hensyntagen til rimelig sikre utøvelser av slike opsjoner. Kontantstrømmer neddiskonteres med leieavtalens implisitte rente så langt denne er tilgjengelig. Ellers neddiskonteres kontantstrømmer med Statnetts inkrementelle lånerente estimert etter beste skjønn basert på datidens markedsrenter og et Statnett-spesifikt kredittpåslag under hensyn til løpetid, valuta og belåningsgrad. Ved første gangs balanseføring av leieavtaler innregnes bruksrettseiendeler til en verdi av beregnet leieforpliktelse med påslag av tilbakeføringsforpliktelser ved utløp av leieperiode, samt vesentlige utgifter tilknyttet etableringen av leieavtalen. Bruksrettseiendelen vil reduseres med mottatte leieinsentiver.

Etter første gangs innregning vil leieforpliktelsen øke med påløpte renter i samsvar med benyttet diskonteringsrente og reduseres med utførte leiebetalinger. Leieforpliktelsen justeres med endringer i forventede leiebetalinger som følge av indeksjusteringer av leiebeløp, endringer i leieperiode eller endringer i vurderinger eller utøvelse av opsjoner. Ved indeksjustering av leiebetalinger som ikke knytter seg til en renteindeks, diskonteres leiebetalinger med avtalens opprinnelige diskonteringsrente. Endringer i leieperiode, utøvelse av opsjoner, eller indeksjustering av leiebetalinger som knytter seg til en rente, medfører en revurdering av diskonteringsrente.

Etter første gangs innregning av bruksrettseiendeler måles disse til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall. Avskrivninger skjer etter lineær metode så langt ikke en annen tilordning bedre reflekterer bruk av eiendelen i løpet av leieperioden. Bruksrettseiendeler justeres med eventuelle nye målinger av leieforpliktelser.

Statnett benytter seg av standardens opsjon til å unnlate balanseføring av leieavtaler med varighet under 12 måneder og tilsvarende for leieavtaler med underliggende eiendel av liten verdi. Statnett innregner ikke leieavtaler for immaterielle eiendeler annet enn der dette er pliktig etter standarden. Der det i leieavtaler inngår tjenesteelementer, velger Statnett å separere verdien av tjenesteelementene slik at disse ikke inngår i verdier innregnet til balansen. Statnett er ikke utleier i leieavtaler under IFRS 16 Leieavtaler, hverken som hovedutleier eller som mellomutleier.

Note 5 Implementering av IFRS 16 Leieavtaler beskriver benyttede prinsipper, bruk av lettelsesopsjoner, samt de beløpsmessige effekter som knytter seg til overgangen fra IAS 17 Leieavtaler til IFRS 16 Leieavtaler.

Note 2 – Driftsinntekter

Statnetts driftsinntekter kommer hovedsakelig fra nettvirksomheten som er regulert. Driftsinntekter fra regulert virksomhet i Statnetts regnskap består primært av fastsatt nettleie fra kundene samt flaskehalsinntekter (prisforskjeller mellom områder i Norden og mot Nederland). Nettvirksomheten er regulert i form av at NVE setter en grense (tillatt inntekt) for Statnetts inntekter. Dersom de totale inntekter fra nettvirksomheten et år avviker fra tillatt inntekt, oppstår en såkalt mer- eller mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utjevne seg over tid ved justering av fremtidig nettleie. Statnett hadde i 1. halvår en mindreinntekt på 53 millioner kroner (36 millioner kroner i 1. halvår 2018). Mer-/mindreinntekten regnskapsføres ikke, men rapporteres som en del av underliggende resultat (alternativt resultatmål).

(Beløp i mill. kr)	Hittil i år		År
	2019	2018	2018
Tariffinntekter	4 284	3 961	7 936
Flaskehalsinntekter	320	406	961
Inntekter til øvrige eiere i fellesnettene	-114	-127	-246
Driftsinntekter regulert virksomhet	4 490	4 240	8 651
Periodens ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	53	36	-328
Tillatt inntekt	4 543	4 276	8 323

Spesifikasjon av endring av mer-/mindreinntekt inkludert renter

Periodens ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	53	36	-328
Periodens ikke regnskapsførte avsetning renter mer-/mindre inntekt (-/+)	-	2	2
Ikke regnskapsførte justeringer i tidligere perioders mer-/mindreinntekt (-/+)	-	-	-36
Endring i saldo for mer-/mindreinntekt (-/+)	53	39	-362
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+), inkludert renter 1. januar	-59	303	303
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkludert renter	53	39	-362
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) inkludert renter hittil i år	-6	342	-59

Note 3 – Finansielle instrumenter

Noten gir en oversikt over balanseført verdi og virkelig verdi av finansielle instrumenter, samt hvordan disse er behandlet i regnskapet. Tabellen viser også på hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet de ulike målemetodene for konsernets finansielle instrumenter målt til virkelig verdi befinner seg i forhold til hvor objektive målemetodene er.

<i>(Beløp i mill. kr)</i>				30.06.2019	30.06.2018
Eiendeler	Klassifisering under IFRS 9	Verds. nivå	Balanseført verdi	Balanseført verdi	
Anleggsmidler					
Langsiktige fordringer	Amortisert kost	-	36	67	
Ansvarlig kapital i Statnett SFs Pensjonskasse	Amortisert kost	3	75	75	
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	3	3	3	
Derivater	Virkelig verdi over resultat	2	4 223	2 637	
Derivater, ikke rentebærende	Virkelig verdi over resultat	2	1	2	
Sum finansielle anleggsmidler			4 337	2 782	
Omløpsmidler					
Kundefordringer	Amortisert kost	-	138	156	
Derivater	Virkelig verdi over resultat	2	6	3	
Derivater, ikke rentebærende	Virkelig verdi over resultat	2	17	30	
Andre kortsiktige fordringer	Amortisert kost	-	1 562	1 582	
Sum kunde- og andre kortsiktige fordringer			1 723	1 771	
Markedsbaserte verdipapirer	Virkelig verdi over resultat	1	1 077	1388	
Betalingsmidler	Virkelig verdi over resultat	-	2 447	2606	
Andre forpliktelser					
Derivater, ikke rentebærende	Virkelig verdi over resultat	2	2	1	
Andre forpliktelser	Amortisert kost	-	512	594	
Sum andre forpliktelser			514	595	
Rentebærende gjeld					
Øvrig langsiktig rentebærende gjeld	Amortisert kost	2	40 244	37 402	
Leieforpliktelser	Amortisert kost	2	213	-	
Derivater	Virkelig verdi over resultat	2	276	771	
Sum langsiktig rentebærende gjeld			40 733	38 173	
Øvrig kortsiktig rentebærende gjeld	Amortisert kost	2	6 000	3 469	
Leieforpliktelser	Amortisert kost	2	31	-	
Sum kortsiktig rentebærende gjeld			6 031	3 469	
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld					
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	Amortisert kost	-	6 162	4 352	
Derivater, ikke rentebærende	Virkelig verdi over resultat	2	-16	73	
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			6 146	4 425	

Virkelig verdi av øvrig rentebærende gjeld som måles til amortisert kost	30.06.2019	30.06.2018
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Øvrig langsiktig rentebærende gjeld	40 536	37 926
Øvrig kortsiktig rentebærende gjeld	6 000	3 569
Sum øvrig rentebærende gjeld	46 536	41 495

Sum for hvert enkelt verdsettelsesnivå	30.06.2019	30.06.2018
	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Nivå 1	1 077	1 388
Nivå 2	-42 503	-39 044
Nivå 3	78	78

Det har ikke vært overføringer mellom de ulike nivåene i perioden.

Virkelig verdi

Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er fastsatt ved å benytte terminkursen på balansedagen. Virkelig verdi av valuta- og rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. I det vesentlige er den virkelige verdien bekreftet av de finansinstitusjonene som Statnett har inngått avtalene med.

Virkelig verdi på finansielle eiendeler, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld og rentebærende gjeld regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

For finansielle instrumenter som finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, kunde- og andre kortsiktige fordringer, betalingsmidler, leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld er det på grunn av postenes kortsiktige natur antatt at balanseført verdi er et godt anslag for virkelig verdi.

Måling av finansielle instrumenter

Konsernet bruker følgende målehierarki for å måle og presentere virkelig verdi av finansielle instrumenter:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas mht. disse prisene.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata.

Noterte aksjer, pengemarked- og rentefond, obligasjoner og sertifikater er vurdert å være i nivå 1 fordi verdipapirene er notert på børs og fritt omsettelige, samt målt til siste børskurs. Aksjer og andeler som ikke er børsnotert, er vurdert basert på selskapenes regnskap og er derfor vurdert å ligge i nivå 3.

Derivater er vurdert å ligge i nivå 2. Valutaelementet i valutaterminer er målt til observerbare markedsкурser ved hjelp av Norges Bank-kurser. Ulike forfallsdato gjør at det tilkommer et renteelement som gir en beregning av virkelig verdi på valutaterminer.

Note 4 Anlegg under utførelse

<i>(Beløp i mill.kr)</i>	2019	2018
Anskaffelseskost 1. januar	17 657	13 472
Tilgang	4 105	4 458
Kapitaliserte byggelånsrenter	183	135
Overført til varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler	-2 540	-1 535
Nedskrivning	-34	-22
Anskaffelseskostnad 30. juni	19 371	16 509
Effekt sikringsbokføring	-5	40
Anlegg under utførelse 30. juni	19 366	16 549

Kontraktsmessige bindinger per 30. juni 2019

Sum kontraktsmessige bindinger per 30. juni 2019 er 7,3 milliarder kroner. Summen gjelder utbyggingsprosjekter hvor kontraktsmessige fremtidige bindinger er større enn 50 millioner kroner.

Statnett overtok pr. 1. januar 2018 300 kV-nettet på strekningen Fana – Kollsnes - Mongstad fra BKK Nett AS. Anleggene ble i forbindelse med overtakelsen omklassifisert til transmisjonsnett av NVE fra samme dato. For strekningen Mongstad – Modalen ble det 11. august 2017 inngått en avtale som gir BKK Nett AS rett til å overdra anleggene ved ferdigstillelse i 2019. Anslått kjøpesum for Mongstad – Modalen er 2,0 milliarder kroner.

Note 5 – Implementering av IFRS 16 Leieavtaler

Implementeringsmetode og bruk av leietelsesopsjoner ved implementering

Ved implementering av IFRS 16 per 1 januar 2019 har Statnett lagt til grunn modifisert retrospektiv metode hvor bruksretteieendeler måles tilsvarende verdi av leieforpliktelser som er innregnet i balanseoppstillingen umiddelbart før tidspunkt for førstegangsansvendelse. Følgelig er ikke sammenligningstall for tidligere perioder omarbeidet som om IFRS 16 ble benyttet i slike tidligere perioder. Den samlede virkning av første gangs anvendelse av IFRS 16 har ikke medført noen netto endring i konsernets egenkapital.

Ved overgangen til IFRS 16 har Statnett for leieavtaler tidligere klassifisert som operasjonelle leieavtaler under IAS 17 Leieavtaler, innregnet leieforpliktelser tilsvarende nåverdi av gjenværende leiebetalingar diskontert med Statnetts inkrementelle lånerente på tidspunktet for førstegangsansvendelse. For leieavtaler tidligere klassifisert som finansielle leieavtaler under IAS 17, har Statnett benyttet overgangsbestemmelse som tillater initiell måling av bruksretteieendel tilsvarende balanseført verdi av eiendel tilknyttet finansiell leieavtale under IAS 17 per 31. desember 2018. Det foreligger ved første gangs anvendelse av IFRS 16 ingen leieavtaler som er tapsbringende etter IAS 36 Verdifall på eiendeler på tidspunkt for førstegangsansvendelse, eller som er tapsbringende etter IAS 37 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler umiddelbart før tidspunktet for førstegangsansvendelse.

Statnett har ved overgangen til IFRS 16 også benyttet enkelte andre leietelsesopsjoner som er beskrevet i standarden. Dette inkluderer opsjon til å ikke innregne leietakers utgifter ved avtaleinngåelse. Videre har man benyttet opsjon til å benytte felles diskonteringsrenter for porteføljer av likeartede kontrakter. Statnett har også benyttet opsjon til å bruke kunnskap tilegnet frem til tidspunkt for førstegangsansvendelse for fastsettelse av leieperioder i forbindelse med opsjoner til å forlenge eller avslutte leieavtaler. Statnett har benyttet opsjon til å unnlate innregning av leieavtaler der leieperioden avsluttes innen tolv måneder etter tidspunktet for førstegangsansvendelse.

Avgrensning av hvilke avtaler som faller innenfor virkeområdet av IFRS 16, er for Statnett sammenfallende med den avgrensning som følger av tilsvarende vurderinger under IAS 17 og IFRIC 4 Fastsettelse av hvorvidt en avtale inneholder en leieavtale.

Note 3 i Årsrapport 2018 beskriver Statnetts regnskapsestimater og forutsetninger. I tillegg til momentene beskrevet der har Statnett nå introdusert estimater i relasjon til fastsettelse av diskonteringsrenter og i relasjon til fastsettelse av leieperioder basert på utøvelse av opsjoner til å forlenge eller si opp leieavtaler.

Se ellers note 1 Regnskapsprinsipper for beskrivelse av prinsipper for den løpende anvendelse av IFRS 16.

(Beløp i mill. kr)	31.12.2018	IFRS 16-	01.01.2019
Eiendeler	Balanseført verdi	effekter	Balanseført verdi
Varige driftsmidler			
Varige driftsmidler annet enn bruksretteieendeler	40 948	-168	40 780
Bruksretteieendeler, bygninger og grunn	-	238	238
Bruksretteieendel, fiber	-	190	190
Sum varige driftsmidler	40 948	260	41 208
Gjeld			
Kortsiktig rentebærende gjeld	5 349	31	5 380
Langsiktig rentebærende gjeld	40 388	229	40 617
Sum rentebærende gjeld	45 737	260	45 997

Omklassifisering leieavtaler tidligere klassifisert som finansielle leieavtaler

Fra balanse av varige driftsmidler per 31. desember 2018 er det per 1. januar 2019 omklassifisert 168 millioner kroner til bruksretteieendeler fiber, knyttet til finansielle leieavtaler tidligere balanseført under IAS 17. De aktuelle leieavtalene er forskuddsbetalte i sin helhet, og det foreligger dermed ingen tilhørende leieforpliktelse.

Marginal lånerente

Ved beregning av leieforpliktelsen 1. januar 2019 er det benyttet en marginal lånerente i intervallet 2,2 til 3,3 prosent p.a.

Spesifikasjon av effekter ved regnskapsmessig behandling av leieavtaler etter IFRS 16 for perioden hittil i år:*(Beløp i mill. kr)*

Påvirkning på periodens resultat før skattekostnad	30.06.2019
Avskrivning bruksretteiendeler	23
Finanskostnad	4
Sum	27

Påvirkning på periodens balanseposter*(Beløp i mill. kr)*

	Eiendeler	Gjeld
Overgangseffekt for leieavtaler vurdert som operasjonelle leieavtaler under IAS 17	260	260
Overgangseffekt for leieavtaler vurdert som finansielle leieavtaler under IAS 17	168	-
Sum bruksretteiendeler og leieforpliktelser per 01.01.2019	428	260
Avdrag	-	19
Påløpte renter	-	4
Avskrivninger	23	-
Tilganger	6	-
Sum bruksretteiendel og leieforpliktelse per 30.06.2019	411	245

Spesifikasjon av leieforpliktelser

Kortsiktig rentebærende gjeld	31
Langsiktig rentebærende gjeld	214
Sum leieforpliktelse per 30.06.2019	245

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi bekrefter at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2019, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IFRS og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at opplysningene i halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står overfor.

Oslo, 22. august 2019

Styret i Statnett SF

Jan Fredrik Baksaa
Styrets leder

Ole Bjørn Kirstihagen
Styremedlem

Maria Sandsmark
Styremedlem

Egil Gjesteland
Styremedlem

Tove Pettersen
Styremedlem

Pernille Dørstad
Styremedlem

Steinar Jøråndstad
Styremedlem

Einar Anders Strømsvåg
Styremedlem

Auke Lont
Konsernsjef

Statnett

Statnett SF

Postadresse:

PB 4904 Nydalen

0423 Oslo

Besøksadresse:

Nydalen Allé 33

0484 Oslo

Tel: 23 90 30 00

Fax: 23 90 30 01

E-post: firmapost@statnett.no

statnett.no